

V skladu z 2. členom ZPNačrt so smernice dokument, v katerem nosilci urejanja prostora konkretizirajo določbe predpisov s svojega delovnega področja za območje, ki je predmet načrtovanja in na načrtovane posege v prostor ali prostorske ureditve; mnenja pa so dokumenti, s katerimi nosilci urejanja prostora ugotovijo, ali so bile pri pripravi prostorskega akta upoštewane njihove smernice.

Tako pripravljamo v skladu z določili ZPNačrt strokovne podlage (smernice in mnenja) za državne in občinske prostorske načrte, sodelovali pri dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnih in srednjeročnih planov občin, državnih in občinskih prostorskih načrtih ter podrobnih prostorskih načrtih za gradnjo načrtovanih objektov na občinski ravni ter smernic za načrtovanje prostorskih ureditvenih pogojev v obliki 120-150 strokovnih poročil na letni ravni. Prostorske ureditve se načrtujejo s sledečimi prostorskimi akti:

1) državni prostorski akti (državni strateški načrt, državni prostorski načrti),

2) občinski prostorski akti (občinski prostorski načrti, občinski podrobni prostorski načrti),

3) medobčinski prostorski akt (regionalni prostorski načrt).

V zvezi s predlaganimi prostorskimi ureditvami ali načrtovanimi posegi v prostor mora načrtovalec prostora (država, občina) pri pripravi prostorskih aktov upoštevati vsebine, ki izhajajo iz Zakona o rudarstvu (Ur. l. RS, št. 98/04 – ZRud-UPB1); tako je »Splošni načrt gospodarjenja z mineralnimi surovinami« (sprejet 2009) strokovna podlaga za izdelavo prostorskih sestavin planskih aktov države in lokalne skupnosti.

V svojih smernicah navedemo poleg obstoječih pridobivalnih in raziskovalnih prostorov tudi območja opuščeni kopov (območja sanacij) ter perspektivna območja, ki bi jih kazalo upoštevati in zavarovati pred ostalimi uporabniki prostora zaradi dokazanih zalog določenih, predvsem manj zastopanih vrst mineralnih surovin (npr. kremenov pesek, glina...).

Pri definiranju dejanskih meja rudarskih prostorov (pridobivalnih in raziskovalnih prostorov) se spopadamo z velikimi težavami, saj so stare rudarske pravice po 105. členu ZRud podeljene na podlagi več desetletij starih odločb, dovoljenj in lokacijskih dovoljenj, ki so bile izdane s strani republiških komitejev ali lokalnih skupnosti in v katerih meje rudarskih prostorov niso jasno definirane.

Evropski informacijski sistem za podporo politike trajnostne oskrbe z energijo in mineralnimi surovinami

Duška Rokavec & Jasna Šinigoj

Geološki zavod slovenije, Dimičeva 14, 1000 Ljubljana, duska.rokavec@geo-zs.si

Podatki o zalogah in virih mineralnih surovin ter mreži plinovodov znotraj posameznih članic unije obstajajo, vendar jih vsaka država zbira po svoje. Podatki so na različnih nivojih, od lokalnih, regionalnih do podatkov posameznih gospodarskih združb, ki ostajajo komercialna skrivnost. Če želimo zmanjšati odvisnost preskrbe s surovinami iz »tujine« moramo podatke poenotiti – harmonizirati med posameznimi nivoji zbranih podatkov in

predvsem med posameznimi državami na ravni EU. Dolgoročna strategija energetske preskrbe evropskih držav temelji na zalogah ogljikovodikov, kapacitetah skladišč za ogljikovodike (naravni rezervoarji opuščeni naftnih polj), in mednarodni mreži naftovodov/plinovodov za uvoz ogljikovodikov.

Rešitev tega perečega problema ponuja projekt EuGeoSource z razvojem evropskega informacijskega sistema za podporo politike trajnostne oskrbe z energijo in mineralnimi surovinami.

Cilj projekta je zagotoviti generalen pregled nad razpoložljivimi prostorskimi informacijami o nahajališčih ogljikovodikov in drugih mineralnih surovin, potencialnimi kapacitetami za skladiščenje plina in nafte (v naravnih zemeljskih strukturah) ter informacij o transportnih poteh za ogljikovodike (naftovodi, plinovodi). Projekt bi združil te informacije o razmerah posameznih držav v celovito sliko, ki bi pripomogla k manjši odvisnosti EU od zunanjega trga (nad 50% energetskih surovin – ogljikovodikov in kovin EU prihaja iz uvoza).

Z organizacijo in harmonizacijo informacijskega sistema na EU nivoju bo zagotovljen boljši pregled nad dejanskim stanjem in razpoložljivostjo energetskih in drugih mineralnih surovin na območju EU, s tem pa bo zmanjšan vpliv in odvisnost od surovin iz »tretjih« dežel.

Z razvojem evropskega GIS sistema o lokacijah, lastnostih, virih, zalogah in potencialu mineralnih surovin bo izpolnjen pogoj za vključevanje surovinskega potenciala v sistem prostorskega načrtovanja in identifikacija varovanih območij (v izogib konflikta interesov v prostoru).

V projektu, katerega zagonski sestanek je potekal v Utrechtu maja 2010, je udeleženi 14 držav partner (večinoma so to nacionalni geološki zavodi in inštituti), vlogo vodilnega partnerja pa je prevzel nizozemski geološki zavod (TNO). Slovenski partner je Geološki zavod Slovenije.

Jurske in spodnjekredne plasti Slovenskega bazena v dolini reke Mirne

Boštjan Rožič¹, Aljaž Ivekovič², Andrej Šmuc¹, Jernej Pavšič¹ & Jasna Kastivnik¹

¹Univerza v Ljubljani, NTF, Oddelek za geologijo, Aškerčeva 12, 1000 Ljubljana, bostjan.rozic@ntf.uni-lj.si

²Inštitut Jožef Stefan, Ljubljana

Ozemlje Slovenije je v juri in kredi pripadalo južnemu pasivnemu kontinentalnemu robu Tetide. Sestavljale so ga tri paleogeografske enote (od J proti S): Dinarska karbonatna platforma (DKP), Slovenski bazen (SB) in Julijska karbonatna platforma, ki se je v spodnji juri potopila in postala Julijski prag. Kamnine SB izdajajo predvsem v zahodni Sloveniji v predgorju Julijskih Alp, kjer so tudi najtemeljeje raziskane. Mezozojske globokovodne kamnine so sicer znane tudi v osrednjem delu vzhodne Slovenije, vendar so dosedanje detajlne raziskave teh zaporedij redke. V prispevku predstavljamo jurske in kredne plasti v dolini reke Mirne.

Območje doline reke Mirne regionalno pripada prehodnemu območju med Zunanji in Notranji Dinaridi, v katerem nad